

## 6. สรุปผลการทดลอง

จากผลการศึกษาอิทธิพลของระยะเวลาการตัด (การทดลองที่ 1) และระยะเวลาการปล่อยแกะเข้าเล็มกิน (การทดลองที่ 2) ที่มีต่อผลผลิตแห้งและความคงอยู่หรือผลผลิตเมล็ดของถั่วขอนแก่นสปีดไธ ภายใต้สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สามารถกล่าวเป็นข้อๆได้ดังนี้

1. ในการทดลองที่ 1 พบว่าการตัดถั่วขอนแก่นสปีดไธสูงจากพื้นดิน 5 ซม. ครั้งแรกหลังจากเมล็ดงอกทุกทรีทเมนต์ และตัดครั้งที่ 2 หลังจากเมล็ดงอก 190 วัน ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อผลผลิตเมล็ดของถั่วขอนแก่นสปีดไธ แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยเมื่อเปรียบเทียบกับแปลงที่ยังไม่ได้ตัด ( $T_1$ )
2. ในการทดลองที่ 2 พบว่าการปล่อยแกะขนาด 39.67 กิโลกรัม จำนวน 15 ตัว ให้เล็มกินในแปลงถั่วขอนแก่นสปีดไธซึ่งมีพื้นที่ 1,200 ตารางเมตร ในช่วงวันที่ 7 ถึงวันที่ 21 กรกฎาคม 2529 ( $T_2$ ) หรือในช่วงวันที่ 6 ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2529 ( $T_3$ ) ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อผลผลิตเมล็ดของถั่วขอนแก่นสปีดไธ แต่การปล่อยให้แกะเข้าเล็มกินด้วยอัตราดังกล่าวในช่วงวันที่ 5 ถึงวันที่ 19 กันยายน 2529 ( $T_4$ ) มีผลทำให้ผลผลิตของเมล็ดถั่วขอนแก่นสปีดไธลดลงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับแปลงที่ยังไม่ได้ตัด ( $T_1$ ) และ  $T_2$  หรือ  $T_3$  ( $P < 0.01$ )
3. จากผลของการทดลองที่ 1 ชี้ให้เห็นว่าสามารถทำการตัดต้นถั่วขอนแก่นสปีดไธสูงจากพื้นดิน 5 ซม. ในช่วงฤดูเพาะปลูกได้อย่างน้อยสองครั้ง โดยไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อผลผลิตเมล็ด นอกจากนี้ทุกทรีทเมนต์ของการตัด ( $T_2$ ,  $T_3$ ,  $T_4$  และ  $T_5$ ) มีแนวโน้มทำให้ผลผลิตแห้งของถั่วขอนแก่นสปีดไธเพิ่มขึ้น
4. การตอบสนองของถั่วขอนแก่นสปีดไธต่อการปล่อยแกะเล็มกินในด้านผลผลิตแห้งก็คล้ายกับผลของการทดลองที่ 1 ส่วนผลผลิตของวัชพืชนั้นพบว่าการปล่อยแกะเข้าเล็มทำให้ผลผลิตของวัชพืชเพิ่มมากขึ้น
5. ความหนาแน่นของถั่วขอนแก่นสปีดไธซึ่งทำการวัดก่อนการปล่อยแกะเข้าเล็มกินในช่วงระยะเวลาต่างๆ คือ 55 วันหลังจากเมล็ดงอก ( $T_2$ ), 85 วัน ( $T_3$ ) และหลังจากเมล็ดงอก 115 วัน ( $T_4$ ) ลดลงอย่างมากเมื่อถั่วมีอายุมากขึ้น คือ จาก 195 ต้นต่อ

ตารางเมตรใน T2 เหลือเพียง 65 ตันต่อตารางเมตรใน T4 ส่วนการปล่อยแคะให้เล็ม  
กันก็มีผลทำให้ความหนาแน่นของถั่วขนแกนสโตไลลดลงอย่างมาก

6. ควรแนะนำผลการทดลองนี้ให้เกษตรกรเพื่อทำการใช้ประโยชน์การผลิตเมล็ด  
พันธุ์ถั่วขนแกนสโตไลเพื่อการค้า และควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการถั่วขนแกน  
สโตไลเมื่อปลูกร่วมกับหญ้าที่เหมาะสมที่ตอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย